

OPATŘENÍ DĚKANA Č. 24/2024
Č. j.: UKPedF/538050/2024

Zpracovali: ombudsmeni, proděkan pro rozvoj, proděkanka bez portfeje

Odpovídá: děkan.

**Opatření proti nevhodnému chování a vymezení pravomocí ombudsmana
na Pedagogické fakultě Univerzity Karlovy**

Čl. 1

Úvodní ustanovení

1. Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy (dále jen „fakulta“) uznává právo na lidskou důstojnost, a proto netoleruje jakékoliv nevhodné chování v kontextu studia a výkonu povolání. Jakékoli projevy chování ohrožující nebo omezující lidskou důstojnost jsou v přímém rozporu se Statutem Univerzity Karlovy a Etickým kodexem Univerzity Karlovy.
2. Fakulta uznává právo každého jedince ohradit se proti nevhodnému chování, aniž by se musel obávat následků. Záměrem tohoto opatření je nastavit příznivé podmínky pro předcházení nevhodnému chování, pro nestranné a objektivní objasňování případů a řešení nevhodného chování. Opatření usiluje o vytváření bezpečného, ohleduplného a neohrožujícího prostředí na fakultě.

Čl. 2

Vymezení nevhodného chování

1. Za nevhodné chování je považováno jakékoliv nevyžádané a nechtěné, zastrašující, diskriminující, ponižující nebo urážlivé chování, které osobě vystavené takovému chování ztěžuje studium a výkon povolání, nebo v jeho důsledku dochází ke snižování důstojnosti osoby, která je takovému chování vystavena.
2. Nevhodné je především chování, které:
  - je v rozporu s obecně závaznými právními předpisy, vnitřními předpisy Univerzity Karlovy, předpisy fakulty a Etickým kodexem Univerzity Karlovy nebo;
  - představuje zásah do lidské důstojnosti a zneužití faktického či domnělého

slabšího, zranitelného nebo závislého postavení dotčené osoby nebo;

- bez legitimního důvodu upřednostňuje soukromé zájmy konkrétního jednotlivce či skupiny před zájmy fakulty a studentů nebo pracovníků fakulty, a v jehož důsledku může vzniknout újma.
3. Nevhodné chování může být úmyslné nebo nedbalostní, učiněné na půdě fakulty i mimo ni, osobně (fyzicky či slovně) i na dálku (písemně či elektronicky), jednorázově nebo opakovaně a může mířit proti jednotlivci, skupině osob, fakultě nebo univerzitě. Při hodnocení nevhodnosti chování berou ombudsmani (viz čl. 3, 4, 5 tohoto opatření) v potaz objektivní projevy chování i motivace a subjektivní vnímání takového chování dotčenými osobami.
4. Konkrétně se nevhodným chováním rozumí zejména:
- Násilí v jakékoliv podobě, např. fyzické, psychické, sexuální, ekonomické, a to i v podobě jednání prostřednictvím telefonních služeb nebo služeb internetu.
  - Obtěžování: nežádoucí fyzický nebo distanční (zejména elektronický) kontakt nebo pozornost.
  - Sexuální obtěžování: jakákoliv forma verbálního, neverbálního nebo fyzického jednání sexuální povahy, jehož cílem nebo důsledkem je zásah do sexuální důstojnosti nebo svobody jednotlivce.
  - Šikana: neúměrné přetěžování prací/úkoly mimo odůvodněnou potřebu, zastrašování, vydírání, přehnané zaměření na chybovost, ponižující kritizování bez poskytnutí konstruktivních návrhů.
  - Pronásledování: zasahování do soukromého života, stalking a sledování pohybu, časté nevyžádané kontaktování jakýmkoli způsobem, šíření pomluv a zveřejňování urážlivých komentářů.
  - Zastrašování: otevřené nepřátelství, slovní nebo fyzické hrozby, povýšené chování, vyhrožování zneužitím informací soukromé povahy, neodůvodnitelné zvyšování hlasu, křik, odplata za nahlášení nevhodného chování, využívání postavení k dosažení nelegitimních cílů.
  - Nenávistné projevy a vyjadřování: urážlivé jednání nebo slovní vyjádření snižující důstojnost a vážnost druhé osoby, znevažování názorů.
  - Šíření projevů nevhodného chování: publikování, šíření nebo zobrazování pornografických, rasistických, sexuálně sugestivních nebo jinak urážlivých obsahů.
  - Nerovné zacházení: z(ne)výhodňování bez legitimního důvodu, neopodstatněné kladení překážek ve studiu nebo v práci, nezohledňování odůvodněných speciálních potřeb při studiu, včetně průtahů v procesních

postupech.

- Neohlášení střetu zájmů: neohlášení možného střetu zájmů v důsledku souběhu výkonu určité funkce nebo pracovní pozice s osobním vztahem, které mohou ovlivnit rozhodování, procesní postupy nebo rovný přístup k osobě podřízené nebo osobě, o jejíchž právech a povinnostech je rozhodováno.
- Navádění k nevhodnému chování.

Čl. 3

Jmenování ombudsmanů

1. Na fakultě jsou pro problematiku sociálního bezpečí, předcházení a řešení nevhodného chování zřízeny dvě pozice ombudsmanů. Jeden ombudsman je jmenován z řad studentů a jeden z řad pracovníků fakulty. Oba ombudsmani spolu úzce spolupracují.
2. Ombudsmani jsou jmenováni děkanem na základě předchozího souhlasu Akademického senátu Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy (dále jen „senát“). Návrhy na jmenování předkládá děkan senátu s odůvodněním vhodnosti kandidátů. Senát vyjadřuje souhlas dle Jednacího řádu senátu, a to separátně k ombudsmanovi z řad studentů a k ombudsmanovi z řad pracovníků.
3. Děkan nejméně 3 týdny před návrhem na jmenování ombudsmana senátu vyzve akademické a technicko-hospodářské pracovníky fakulty i studenty v bakalářském, navazujícím magisterském, magisterském a doktorském studijním programu, jak v prezenční, tak kombinované formě, k podávání návrhů na kandidáty. Děkan rozhodne, které návrhy na jmenování ombudsmana senátu předloží.
4. Funkce ombudsmana není slučitelná s funkcí děkana, proděkana, člena kolegia děkana, tajemníka fakulty, člena disciplinární komise fakulty, člena Etické komise Univerzity Karlovy, člena senátu a člena Akademického senátu Univerzity Karlovy. Pozici studentského ombudsmana může vykonávat student v prezenční nebo kombinované formě bakalářského, navazujícího magisterského, magisterského či doktorského studijního programu.

Čl. 4

Funkční období ombudsmanů

1. Ombudsman je jmenován na dobu tří let s možností opakovaného jmenování. Pokud mandát ombudsmana neskončil z důvodů uvedených v čl. 4 odst. 3 a), c) tohoto opatření, vyslovený souhlas senátu se vztahuje i na opakované jmenování

ombudsmana v rámci tohoto funkčního období. V takovém případě skončí funkční období uplynutím 3 let ode dne prvního jmenování.

2. Osoba ombudsmana má být takových morálních vlastností, které zaručují, že při výkonu své funkce bude postupovat spravedlivě, důstojně, svědomitě, čestně a v souladu s dobrými mravy. Ombudsman vykonává svou funkci nezávisle a nestranně. Ombudsman nesmí přijímat od nikoho žádné pokyny, jak by měl postupovat či jaká doporučení by měl dávat. Ombudsman je z podstaty své pozice vázán mlčenlivostí¹.
3. Mandát ombudsmana zaniká:
  - a) uplynutím funkčního období,
  - b) ukončením studia či pracovního poměru,
  - c) odvoláním děkanem se souhlasem senátu,
  - d) písemnou rezignací adresovanou děkanovi.

Čl. 5

Náplň činnosti ombudsmana

1. Mezi hlavní náplň činností ombudsmana patří zejména:
  - poskytovat poradenství osobám, na které se vztahuje opatření a které se na něj obrátí, případně je odkazovat na jiné příslušné orgány a instituce;
  - prošetřovat jednotlivé podněty dotčených osob nebo osob, které je zastupují, týkající se nevhodného chování;
  - na základě získaných poznatků prošetřovat další relevantní skutečnosti z vlastní iniciativy;
  - přijímat návrhy k řešení systémových problémů v souvislosti s jemu svěřenými úkoly, včetně preventivní činnosti;
  - identifikovat problémy a překážky negativně ovlivňující pracovní, studijní a akademické prostředí na fakultě;
  - profesní rozvoj v problematice a spolupráce s ombudsmeny nebo osobami v obdobném postavení v rámci Univerzity Karlovy;
  - metodicky působit a vytvářet vhodné prostředí pro řešení problémů, včetně vedení osvětové činnosti a školení příslušných osob;

---

¹ Ombudsman není oprávněn se dovolávat povinnosti mlčenlivosti zejména vůči orgánům činným v trestním řízení, jako je např. policie, státní zastupitelství a soud, případně vůči dalším orgánům státní správy, požádají-li v mezích jim vymezené působnosti a dle svých pravomocí o součinnost.

- připravovat doporučení pro řešení konkrétních podnětů příslušným orgánům a na základě zkušeností s jejich prošetřováním případně navrhnout vhodné systémové změny.
2. Prošetřování konkrétních podnětů se ombudsman věnuje, má-li na jejich základě důvodné podezření, že byla, jsou nebo by mohla být ohrožena práva osoby, na niž se toto opatření vztahuje (dále jen „dotčená osoba“), nebo má-li důvodné pochybnosti, že jiný orgán nepostupoval v souladu s právními předpisy nebo vnitřními předpisy fakulty nebo její součástí, nebo není žádný jiný orgán příslušný, případně pokud si dotčená osoba nepřeje oslovit příslušný orgán z důvodu obavy z podjatosti nebo jiného nebezpečí pro svou osobu.
  3. Ombudsman svými závěry nemění, neruší ani nenahrazuje rozhodnutí orgánů fakulty a jejích součástí. Ombudsman není oprávněn zasahovat do jejich činnosti a rozhodování, jeho závěry a doporučení pro ně nejsou závazné, nejedná jako správní orgán, nerozhoduje o právech a povinnostech studentů a nemá pravomoci v pracovněprávních vztazích.
  4. Při prošetřování podnětů postupuje ombudsman pečlivě a uvážlivě, a to v součinnosti s dotčenou osobou. Ombudsman je také oprávněn vyžádat si k určité problematice právní stanoviska nebo odborná doporučení. Ve složitějších případech se může opírat o stanovisko komise (viz čl. 7, odst. 7), kterou na jeho žádost může pro daný účel ustavit děkan fakulty.
  5. Ombudsman neposkytuje informace třetím osobám bez souhlasu sdělovatele těchto informací (zachovává mlčenlivost), výjimkou jsou sdělení za účelem šetření podnětu, nebo v rámci právních povinností a ochrany práv druhých.

Čl. 6

Osoby, na něž se opatření vztahuje

1. Toto opatření se vztahuje na všechny pracovníky a studenty fakulty, účastníky celoživotního vzdělávání a rigorózních řízení, včetně všech dalších osob v obdobném postavení. Tyto osoby se mohou obracet na ombudsmany. Je-li nevhodným chováním dotčena i osoba výše nezmíněná, může se taktéž se svým podnětem obrátit na ombudsmany, těmito podněty se ombudsmani zabývají dle svého uvážení.
2. Pokud si dotčená osoba podávající podnět nepřeje uvést vůči jiným orgánům fakulty nebo jejím součástem svou totožnost, ombudsmani hájí zájmy této osoby v těchto jednáních osobně. Takto mohou učinit až po ověření identity dotčené osoby a prověření podnětu v nezbytném rozsahu umožňujícím se důvodně domnívat, že návrh je oprávněný.
3. Nikdo nesmí být jakýmkoliv způsobem postihován, znevýhodňován ani jinak krácen na svých právech proto, že se obrátí na ombudsmany.

4. Osoby, na které se toto opatření vztahuje, nejsou oprávněny odmítnout či poskytovat ombudsmanům součinnost, pokud k tomu nemají zákonný důvod, nebo pokud by informace jimi poskytované mohly vést k postihu jich samotných, anebo osob jim blízkých.

Čl. 7

Postup při šetření podnětu

1. Šetření podnětu je zahájeno podáním oznámení ombudsmanovi.
2. Podání oznámení není omezeno jen na ty, kteří jsou osobami přímo dotčenými nevhodným chováním. Osoby, na něž se vztahuje opatření, jsou oprávněny obracet se na další studující, studentské oborové rady, vyučující, garanty studijních předmětů, popř. programů, nadřízené nebo členy vedení fakulty, k nimž mají důvěru. Tyto osoby mají následně možnost podat oznámení ombudsmanům v souladu s tímto opatření.
3. Veškeré osoby, jimž je oznámeno nevhodné chování, jsou povinny s výjimkou postupů uvedených v tomto opatření dodržovat povinnost mlčenlivosti o všech skutečnostech, které jsou jim v souvislosti s oznámením známy.
4. Po obdržení podnětu ombudsman zváží zjištěné informace a projedná s oznamovatelem možnosti dalšího postupu. Kontaktuje další osoby za účelem získání doplňujících informací. V případě střetu zájmů ombudsmana nebo v případě vhodnosti v konkrétním případě bude podnět předán k řešení ombudsmanovi Univerzity Karlovy.
5. Ombudsmani vyřizují podněty bez zbytečného odkladu, zpravidla do 60 kalendářních dnů od obdržení podnětu. Není-li z objektivních důvodů možné podnět ani ve lhůtě do kalendářních 60 dnů vyřídit, informuje o této skutečnosti dotčenou osobu, oznamovatele, oznámenou osobu a děkana. V případě, že se dotčená osoba nebo osoba, proti níž byl podnět vznesen, domnívá, že ombudsman v její věci nejednal řádně a včas, může se obrátit na děkana.
6. V případě potřeby navrhne ombudsman děkanovi opatření k ochraně dotčených osob, oznamovatele nebo svědků, jako např. vyloučení nebo omezení vzájemného kontaktu mezi osobami, jichž se podnět týká (např. na nezbytnou dobu nepřítomnost ve výuce či na pracovišti, výměnu zkoušejícího či přizvání přisedícího k atestu nebo státní zkoušce, změnu vedoucího závěrečné práce). Děkan je oprávněn učinit do vyřízení podnětu (viz čl. 7, odst. 7) taková opatření, aby zamezil možnému nátlaku na osoby, jichž se oznámení týká, nebo předešel pokračování nevhodného chování.
7. Pokud to náročnost šetření a zpracování podnětu vyžaduje, k jeho vyřešení nepostačuje konzultace nebo základní intervence ombudsmanů, rozhodnou ombudsmani společně o projednání podnětu se členy komise pro objasňování nevhodného chování (dále jen „komise“).

8. Komise je tvořena 10 členy, přičemž 5 členů je z řad akademických pracovníků, 3 členové z řad studentů, 2 členové z řad pracovníků fakulty, kteří nejsou členy akademické obce. Členy komise jmenuje a odvolává děkan fakulty po vyjádření senátu.
9. K projednání konkrétního podnětu v komisi předloží ombudsman děkanovi návrh na složení minimálně pětičlenné pracovní skupiny. Pracovní skupina je složena z členů komise a alespoň jednoho z ombudsmanů. Jednání pracovní skupiny svolává a řídí ombudsman.
10. Dotčené osoby i oznámené osoby mají právo na jednání pracovní skupiny vystoupit.
11. Členové pracovní skupiny písemně stvrdí povinnost mlčenlivosti a absenci střetu zájmů vůči osobám, kterých se oznámení týká, a následně obdrží od ombudsmana všechny nezbytné podklady.
12. Pracovní skupina se seje do 10 pracovních dnů po obdržení podkladů. Pracovní skupina se k oznámení musí vyjádřit formou písemného stanoviska do 60 kalendářních dnů od obdržení podkladů. V odůvodněných případech může děkan lhůty podle tohoto ustanovení přiměřeně prodloužit nebo zkrátit.
13. Písemné stanovisko pracovní skupiny k podnětu je adresováno děkanovi a obdrží ho také osoby, jichž se podnět bezprostředně týká.
14. Děkan koná neprodleně na základě stanoviska pracovní skupiny. Ombudsman bude písemně vyrozuměn o tom, jak bylo se stanoviskem naloženo.
15. V případě, že oznámená osoba je děkan, bude podnět předán ombudsmanovi Univerzity Karlovy.
16. Podnět nebude projednáván, jestliže od oznámeného nevhodného chování uplynula lhůta pěti let.
17. Podněty vztahující se ke konkrétním osobám a orgánům fakulty řeší ombudsman zpravidla s těmito osobami či orgány. Snaží se zejména o nalezení smírného řešení. Není-li toto možné nebo není-li možná náprava v případech nesprávného postupu, obrátí se ombudsman na nadřízeného oznámené osoby. V případě, že se jedná o podnět vztahující se ke kolektivnímu orgánu, ombudsman řeší tento podnět s předsedou tohoto orgánu. V případě, že není možné určit nadřízenou osobu nebo jednání nevedlo k nápravě, obrátí se ombudsman na děkana. Pokud ombudsman řeší situaci mezi pracovníky, obrací se na nejbližší jim společně nadřízenou osobu nebo na děkana.
18. Ke každému podnětu vede ombudsman dokumentaci. O výsledku šetření podnětu vyrozumí oznamovatele, dotčenou osobu a další osoby dle svého uvážení. Ombudsman je oprávněn předkládat děkanovi návrh na zveřejnění podstatných informací o řešených podnětech v anonymizované podobě.

19. Osoba, která se dopustila nevhodného chování, je povinna respektovat opatření přijaté podle článku VII tohoto opatření. Odmítnutí podrobit se opatření je považováno za hrubé porušení pracovně-právních povinností nebo povinností spojených se studiem.
20. Za hrubé porušení pracovně-právních povinností nebo povinností spojených se studiem je dále považováno zejména porušení povinnosti mlčenlivosti, zákazu odvetných opatření, a úmyslné maření šetření podnětu.
21. Pokud bude u pracovníka fakulty zjištěno, že se dopustil nevhodného chování, bude postupováno podle platných předpisů. Následná opatření mohou zahrnovat např. vytýkácí dopis, odebrání osobního ohodnocení, úpravu či rozvázání pracovního poměru.
22. Pokud dojde k nevhodnému chování ze strany studentů, projednává přestupek disciplinární komise dle Disciplinárního řádu pro studenty Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy.
23. V případě, že se oznámení nevhodného chování prokáže jako záměrně nepravdivé, mohou opatření fakulty vůči osobám, které nepravdivé oznámení předložily, zahrnovat kroky, které jsou uvedeny v odst. 1 a 2 čl. 7 tohoto opatření.

Čl. 8

Závěrečná ustanovení

1. Toto opatření děkana zrušuje Opatření děkana č. 27/2022.
2. Toto opatření bylo projednáno Akademickým senátem Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy dne 24. září 2024.
3. Toto opatření nabývá platnosti a účinnosti dnem 1. října 2024.

Praha, 27. září 2024

doc. RNDr. Antonín Jančařík, Ph.D. v. r.

děkan